

Джерела та література

1. Близнюк В. Оцінка людського потенціалу економічного зростання України: теорія та практика. *Україна: аспекти праці*. 2006. № 5. С. 30–34.
2. Галаз Л. В. Трудовий потенціал як фактор економічного зростання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2007. С. 19–23.
3. Долішній М. І., Злупко С. М., Бандур С. І. Соціально-трудовий потенціал: теорія і практика. Ч. 1. Київ, 1994. 215 с.
4. Сергеева Г. П., Чижова Л. С. Трудовой потенциал страны. Москва, 1982. С. 31.
5. Цілі сталого розвитку України. Гідна праця та економічне зростання. Моніторинговий звіт. URL: file:///C:/Users/Inna/Downloads/SDGs_Ukraine_SDG8_Report_ukr.pdf (дата звернення: 20.10.2020).

Дейна О. – студентка

Науковий керівник: к. е. н., доц.
кафедри підприємництва і маркетингу
Л. Шостак
Волинський національний
університет ім. Лесі Українки
м. Луцьк, Україна

Експортний потенціал вітчизняних підприємств

Сучасна економіка України характеризується технологічною модернізацією та важливими структурними перебудовами. Інтеграція у світове господарство насамперед передбачає формування та розвиток експортного потенціалу, налагодження міжнародних зв'язків, активізацію зовнішньоекономічної діяльності. Як наслідок – це пожвавлення ринку, підвищення конкурентоспроможності, зростання інвестиційної та інноваційної привабливості.

Формування та реалізація експортного потенціалу на підприємстві передбачає створення належної ресурсно-сировинної бази на підприємстві, використання світового науково-технологічного прогресу, покращення якості продукції, виведення її на світові ринки, що дозволить досягти зростання експортного виробництва та високого рівня доходів.

При формуванні ефективного експортного потенціалу вітчизняного підприємства варто зосередити увагу на його наступних елементах:

- внутрішні ресурси бізнесу – кадровий, технічний технологічний, фінансовий потенціал, основні засоби тощо;
- зовнішні ресурси – інноваційність продукції на ринку, відповідність світовим стандартам, права інтелектуальної власності;
- ринкові ресурси – торгова політика держави, законодавча та нормативна підтримка експортного виробництва;

Досить значна кількість вітчизняних підприємств відповідає ефективним внутрішнім та зовнішнім ресурсам експортного потенціалу, проте недосконалість норм українського законодавства у сфері управління здійсненням і розвитком експортної діяльності, порівняно з нормами, що прийняті у міжнародній практиці; низька конкурентоспроможність вітчизняної промислової продукції; штучне стимулювання курсів іноземних валют; недостатній розвиток вітчизняних систем сертифікації і контролю якості експортної продукції на фоні значного посилення вимог до споживчих і екологічних характеристик, а також до безпеки продукції, яка реалізується на ринках промислово розвинених країн; недостатність спеціальних знань і досвіду роботи у сфері експорту у більшості українських підприємств, а також недостатня координованість їх діяльності на зовнішніх ринках та ще низка проблем створюють перешкоди для формування ефективного експортного потенціалу як підприємств, так і країни в цілому.

Таким чином, кожний окремий бізнес повинен сам формувати план дій та його дотримуватись при формуванні експортного потенціалу, нарощуванні обсягів експортної продукції, дотримуватись міжнародного законодавства та наймати висококваліфікованих спеціалістів у галузі експортної діяльності.

Долгова Д. – студентка

Науковий керівник: д. е. н., проф.

М. Аверкіна

Національний університет “Острозька академія”

м. Острог, Україна

Прогнозування видатків на освітню сферу в руслі забезпечення інновативного розвитку України

Освіта є найважливішою основою процвітання і можливостей кожної окремої держави. Вона впливає на зміцнення демократичного суспільства, збагачує громадянське життя і сприяє економічному зростанню [1]. Освіта також покликана розвивати талант і творчість молодих людей, заохочує їх до спілкування з іншими людьми і надихає їх на відкриття та аналіз світу, в якому вони живуть [2]. Тому ключовим завданням України є забезпечення відповідної якості освітньої системи, що вимагає відповідного фінансування. У зв'язку із зазначеним, варто дослідити фінансове забезпечення освітньої сфери. Розглянемо детальніше динаміку зміни видатків на освіту та їх загальний стан (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зміни видатків на освітню сферу в Україні, 2006–2020 роки

Рік	Видатки на освіту, млн грн	Абс. приріст, од.	Темп приросту, %
2006	12122,10		
2007	15149,70	3027,60	124,9759
2008	23925,70	8776,00	157,9285
2009	23925,70	0,00	100
2010	28807,50	4881,80	120,404
2011	26366,6	-2440,90	91,52686
2012	27587,05	1220,45	104,6288
2013	26976,825	-610,23	97,788
2014	28677,9	1701,08	106,3057
2015	30185,7	1507,80	105,2577
2016	34825,4	4639,70	115,3705
2017	41140,2	6314,80	118,1327
2018	44323,4	3183,20	107,7374
2019	51657,6	7334,20	116,547
2020	29191,5	-22 466,10	56,50959

Джерело [3].

На основі даних побудуємо прогнозну модель, щоб проаналізувати подальший розвиток даного явища. Розрахувавши значення величин a_0 та a_1 за допомогою програмного забезпечення Excel, було розроблено відповідний точковий та інтервальний прогноз (рис. 1).